7/6195-13782

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın delaletiniz ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Mesut YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sadi SOMUNCUOĞLU
Aksaray Milletvekili

Türkiye-AB ilişkileri konusunda Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sn. Mesut YILMAZ'a yönelttiğim soruların cevapları 20.02.2002 tarihinde verilmiştir. Ancak bazı hususların tam olarak açıklığa kavuşturulmadığı görülmektedir. Bu sebeple; bazı soruları yenileme gereği ortaya çıkmıştır.

1- **Kopenhag Kriterleri için, "Adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmeden önce karşılaması gereken kriterler."ifadesi kullanılmaktadır. Bu durumda sözkonusu kriterler, müzakerelere başlamak için mi, tam üyelik için mi şarttır? AB, diğer ülkeler için değil ama sadece Türkiye için Kopenhag Kriterleri'nin yerine getirilmesini müzakerelere başlamak için ön şart haline getirmiş midir? Bunun gerekçesi nedir?**

   Siyasi kriterler ile diğer kriterler arasındaki temel farkın, diğer kriterlerin tam üyelik müzakereleri sırasında ve hatta tam üye olduktan sonra da yerine getirilmesi olduğunu ifade ediyorsunuz. Siyasi olanlar dahil Kopenhag Kriterleri'nin üç maddesinin de tam üyelik için şart koşulduğu belirtildiği halde bu sonuca nereden ve nasıl varıyorsunuz?

2- **AB'nin Türkiye'ye yönelik haksız uygulamalarından mali yardımların Meda Program çerçevesinde ve yeni yönetmelikle giderildiğini söylüyorsunuz. Meda Program'ından tüm Akdeniz ülkeleri yararlandırılmaktadır. Kaldı ki, Türkiye'ye yardım değil, ağırlıklı olarak Avrupa Yatırım Bankası'ndan kredi verilmesi uygulaması yapılmaktadır. Bu durumda Gümrük Birliği ortaklığının Türkiye'ye bir faydası olmuş mudur? Ayrıca yeni yönetmelik ile yardımlar daha karmaşık bir sisteme ve öncelikle de Kopenhag Kriterlerine bağlanmış değil midir? Bugüne kadar verilmeyen yardımlarımızın akibeti de belirsizliğini koruduğuna göre, soruna nasıl çözüldü gözü ile bakıyorsunuz?**

   Türk işçilerinin serbest dolaşım hakkının tam üyelik müzakereleri sırasında ele alınması gerekecek son derece önemli bir konu olduğunu ifade ediyorsunuz.Bu hak 1970 tarihli Karma Protokol ile verilmişken, 1986 yılında keyfi olarak askıya alınmıştır. Türkiye-AB Karma Komisyonu Eşbaşkanı Daniel Chon Benditt bile, bu hakkın verilmemesi ile ilgili olarak, "Rezalet. Bu rezalet ortadan

7/6195-13782

kaldırılmalıdır" dediği halde, siz konuyu neden ne zaman başlayacağı belli olmayan tam üyelik müzakerelerine bırakmayı uygun görüyorsunuz?

Kıbrıs konusunun bizim tarafımızdan ön şart olarak görülmediği bilinmektedir. Ancak AB'nin tutumu ve son dönemde hızlanan gelişmeler bunun "ön şart " olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Helsinki kararlarını hatırlatmak ve bunun önüne geçmek için ne yapmayı düşünüyorsunuz? Girişimlerimiz ile AB'nin Rum kesimine baskı yapmaya başladığını belirtiyorsunuz. Daha geçen ay ülkemizi ziyaret eden Bay Verhaugen'in "Çözüm olsa da olmasa da Rum kesiminin AB'ye alınacağı" açıklaması ile İspanya Başbakanı Aznar'ın bu konudaki uyarısını nasıl değerlendiriyorsunuz? Rum kesiminin üyelik başvurusunun yasal temelden yoksun olduğunu ve AB'nin bu başvuruyu kabulünün hata olduğunu siz de kabul ediyorsunuz. Her isteklerini yerine getirmeye çalıştığımız AB, bu tutumu ile hak ve hukuk tanımadığını göstermiştir. Hukukun olmadığı bir yerde anlaşmalar neye göre yapılacaktır? Hukuku tanımayan muhatabımıza ne kadar güvenebileceğiz?

Terör örgütlerinin listeye alınması için sözlü ifadelerin ötesinde bir çabamız var mıdır? Bu uygulamanın sebebi AB'ye yazılı olarak sorulmuş mudur ve ne cevap alınmıştır? Birçok AB ülkesinin bu örgütlerle işbirliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

3- AB'nin azınlıklar başlığı altında bazı vatandaşlarımız için radyo,tv yayını ile (temel ve yaygın) eğitim istediği bilinmektedir. Türkiye dışındaki herhangi bir otoritenin, içimizde azınlık veya etnik grup tayin etme yetkisi bulunmadığı, hiçbir milletlerarası anlaşma veya sözleşme ile (Lozan ve Bulgaristan anlaşmalarının dışında) azınlık veya etnik grup kabulümüzün sözkonusu olmadığı ve de devletimizin resmi politikasının böyle olduğu bilinmektedir. Buna rağmen, bugün sözkonusu talepleri tartışıyor olmamız ve sizin de bu taleplere olumlu yaklaşımınız, AB'nin yarattığı yeni, sanal azınlıkları dolaylı yoldan kabullenme değil midir? Fiili durum bu iken, "devletimiz politikası haline gelen tutumumuzdan farklı bir yaklaşım olmadığından" söz edilebilir misiniz?

4- AB'nin bugüne kadar Türkiye'nin çeşitli konularını, çeşitli platformlarda tartışmaya açtıktan sonra şart haline getirdiği görülmüştür. Ermeni soykırım iddiası, cezaevindeki DEP'lilerin serbest bırakılması, Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması bunlardan bazılarıdır. İleride bunların şart haline getirilip, getirilemeyeceğini, getirilirse bunların da gereğinin yapılmasını düşünüyor musunuz?